

A ZENEPEDAGÓGUSOK PEDAGÓGIAI GYAKORLATA ÉS A KLASSZIKUS ZENEI PÁLYÁRA KÉSZÜLŐ NÖVENDEKÉK FLOW ÉLMÉNYE KÖZÖTTI KAPCSOLAT EMPIRIKUS VIZSGÁLATA

T-12

Németh-Czirok Ildikó

Pécsi Tudományegyetem, Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: zenepedagógiai gyakorlat; flow; autotelikus élmény; belső motiváció

Feltételezzük, hogy a zenepedagógusok pedagógiai gyakorlata elősegíti a növendékek flow állapotba kerülését. Az előadás során kitérek arra, mennyire képesek a zenepedagógusok növendékeiket motiválni, növendékeik munkájának értékelése miként befolyásolja a növendékek zenei tanulmányát, mennyire érdeklődőek a növendékek a pedagógusok értékelései iránt, továbbá arra, hogy a pedagógiai gyakorlat fejleszti-e a növendékek koncentrációs képességeit. A flow-t (áramlat), annak elemeit először Csíkszentmihályi (1975, 1997) fogalmazta meg. A flow-t átélők a következőről számoltak be: nem létezik más, csakis a tevékenység, ami magával ragadja őket. Flow olyan tevékenység közben jön létre, amely felkészültséget kíván, világos céljai vannak, biztosított az azonnali visszacsatolás. A cselekvő személy teljes figyelmét igénybe veszi, külső és belső zavaró tényezők kizárása okán a tudata uralmára készíti, a személy cselekvés közben belemerül az általa végzett tevékenységbe. Az időérzete átalakul, és végül e hét tényező autotelikus (auto=ön, telosz=cél) élményt okoz. Az autotelikus szó jelentése a következő: a személy a tevékenységet magáért a tevékenységért végzi, maga a tevékenység okoz számára örömet, a külső elvárások nem befolyásolják az örömrészt. A tevékenység indítója belső motiváció. Kutatásom mintavételi eljárása a maximális stratégia elve alapján lett kidolgozva (Sántha, 2006). Kizárólag klasszikus zenei pályára készülő növendékek töltötték ki a kérdőívet (52 intézményből N = 243). A zeneoktatásra adaptált kérdőív kidolgozásához Jackson és Marsh (1996) Flow Állapot Kérdőíve szolgált alapul. A négyfokú Likert-skálán alapuló kérdőívvel a növendék neme, a zeneoktatásban eltöltött évek száma, az intézmény, a hangszer, a versenyeredmények, továbbá a Csíkszentmihályi (1997) által megfogalmazott flow tényezők mérése lehetséges. A flow értékek mérése 28 itemmel történt, az alacsony értékek nem tekinthetők antiflow-nak, mert a kérdőív a flow értékek szintjét, nem a flow–antiflow tézisének vizsgálja. Az adatokat SPSS 26 programmal elemeztük. A kutatás eredményei szerint a zenepedagógusok pedagógiai gyakorlata elősegíti a növendékek flow állapotba kerülését.